

แนวโน้มของการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดฉุกเฉินในประเทศมีเพิ่มขึ้น เนื่องจากความสะดวกในการซื้อ การพกพา รวมทั้งวิธีการกินไม่ยุ่งยากเหมือนยาคุมกำเนิดทั่วไป แต่ไม่สามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ ดังนั้นการศึกษานี้ต้องการสำรวจความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดฉุกเฉินของนักเรียนหรือนักศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยเก็บข้อมูลของนักเรียนนักศึกษา ช่วงอายุ 13-25 ปี จำนวน 418 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษา หรือมหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551 จำนวน 12 สถาบัน ในช่วงเดือนธันวาคม 2551 ถึงมกราคม 2552 ด้วยเครื่องมือที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 1. ข้อมูลทั่วไป (8 ข้อ) 2. การคุมกำเนิดและการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดฉุกเฉิน (10 ข้อ) 3. ความรู้ (17 ข้อ) ตัวเลือกแบบใช่ ไม่ใช่ ไม่แน่ใจ และ 4. ทักษะ (8 ข้อ) ตัวเลือกเป็นแบบเลือกตอบ 5 อันดับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติไคร้สแคว

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 68.8) มีอายุเฉลี่ย 16.8 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ (ร้อยละ 70.2) พักอาศัยอยู่ในบ้านของตนเอง (ร้อยละ 61.9) กับพ่อแม่ (ร้อยละ 58.6) จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 418 คน ร้อยละ 21.5 มีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มนี้ประมาณร้อยละ 80.0 มีการคุมกำเนิดเมื่อมีเพศสัมพันธ์ โดยใช้ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินเพียงร้อยละ 29.7 ใช้ยาในชื่อการค้า โพลสตินอร์มากที่สุด (ร้อยละ 50.0) ด้วยความถี่ น้อยกว่า 1 ครั้งใน 1 เดือน (ร้อยละ 63.2) ในเหตุผล คือ คู่นอนปรนนิบัติการคุมกำเนิดด้วยวิธีอื่น (ร้อยละ 40.0) ร้านขายยาเป็นสถานที่กลุ่มตัวอย่างได้รับยารวมทั้งข้อมูลในการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดฉุกเฉินมากที่สุด จากการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดฉุกเฉินพบว่า ร้อยละ 87.1 มีความรู้อยู่ในระดับน้อย (คะแนน 0-8) ในส่วนของทัศนคตินั้น พบว่า โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้ยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน ด้วยคะแนนเฉลี่ย \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.1 ± 0.4

ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษานี้ สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นให้กับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน ในการช่วยเหลือให้นักเรียนนักศึกษามีความรู้รวมทั้งพฤติกรรมการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดฉุกเฉินได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

The tendency of emergency contraceptive pill utilization is likely to increase due to purchasing convenience, carrying, and easiness of use. However, it can not prevent sexual transmitted disease. Therefore, this study proposed to survey knowledge, attitude, and behavior of emergency contraceptive pill utilization among students in Muang district, Chiang Mai province. The data were collected from 418 students aged 13-25 years who were studying at 12 institutes from junior high schools, senior high schools, vocational colleges, or universities in the academic year 2008 during December 2008 to January 2009. The developed instrument was composed of general information (8 items), contraception and emergency contraceptive pill (10 items), knowledge (17 items) with three choices: right wrong or uncertain, and attitude (8 items) used likert scale. Descriptive statistics and chi-square were used to analyzed the data.

The results found that most samples were female (68.8%), average aged 16.8 years, lived in Chiang Mai (70.2) in their own houses (61.9%) with parents (58.6%). Among 418 total samples, 21.5% had sexual experience. Of those, 80.0% used any kinds of contraception. Only 29.7% reported experience with emergency contraceptive pill utilization. Postinor® was the most frequently used medicine (50.0%). Samples used with the frequency less than 1 time per month (63.2%) with the reason that sexual mate rejected other contraception (40.0%). Pharmacy was the place that samples mostly received medicines and information related to emergency contraceptive pill. Based on knowledge test, it was found that 87.1% had knowledge in low level (0-8 scores). In general, samples showed the positive attitude toward the emergency contraceptive pill utilization with mean score \pm standard deviation equal to 3.1 ± 0.4

The findings of the study provide basic information to government or private organizations in order to assist students to gain correct knowledge and behavior related to emergency contraceptive pill utilization